

MARIJAMPOLĖS VAIKŲ LOPŠELIS – DARŽELIS

Psichologinio klimato ir pasitikėjimo kūrimo bendruomenėje vertinimas remiantis pedagogų požiūriu

Kiekybinis tyrimas

Tyrimą atliko:
Socialinė pedagogė metodininkė Diana Grabauskė
Psichologė Jurgita Radžiūnienė
Vyresnioji socialinė pedagogė Indrė Petruškevičienė
Psichologė Ieva Garnelytė

2026-01-17

Tyrimo rezultatai

Tyrimo aktualumas.

Psichologinis klimatas ir tarpusavio pasitikėjimas yra svarbūs veiksniai, lemiantys ugdymo įstaigos bendruomenės narių bendradarbiavimą, emocinę gerovę ir ugdymo proceso kokybę. Šiuolaikinėje švietimo sistemoje nuolat vykstantys pokyčiai ir kaita bei didėjantys pedagogų darbo iššūkiai aktualizuoja poreikį vertinti bendruomenės vidinius santykius ir psichologinę aplinką. Pedagogų požiūris leidžia objektyviai įvertinti esamą psichologinį klimatą ir pasitikėjimo lygį bei identifikuoti tobulintinas sritis institucijoje. Šis tyrimas aktualus, kadangi leidžia įvertinti ne tik esamą situaciją ugdymo įstaigos bendruomenėje, tačiau ir nustatyti veiksnius, lemiančius įtaką psichologiniam klimatui ir tarpusavio pasitikėjimo kūrimui, bei pateikti rekomendacijas, galinčias prisidėti prie palankesnės darbo aplinkos kūrimo, siekiant stiprinti bendruomenės narių tarpusavio santykius kuriant palankią ugdymo (si) aplinką.

Tyrimo tikslas – įvertinti psichologinį klimatą ir pasitikėjimo kūrimo bendruomenėje lygį, remiantis pedagogų požiūriu, atskleisti veiksnius, turinčius įtakos tarpusavio santykiams, bendradarbiavimui ir bendruomenės narių emocinei gerovei.

Tyrimo uždaviniai:

1. Išanalizuoti psichologinio klimato reikšmę ugdymo įstaigos bendruomenėje.
2. Nustatyti pedagogų požiūrį į psichologinį klimatą bendruomenėje.
3. Ištirti pasitikėjimo bendruomenės nariais lygį.
4. Identifikuoti veiksnius, skatinančius arba trikdančius pasitikėjimo lygį bendruomenėje.
5. Pateikti rekomendacijas psichologinio klimato ir pasitikėjimo bendruomenėje stiprinimui.

Tyrimo objektas – bendruomenės pedagogai.

Tyrimo metodas:

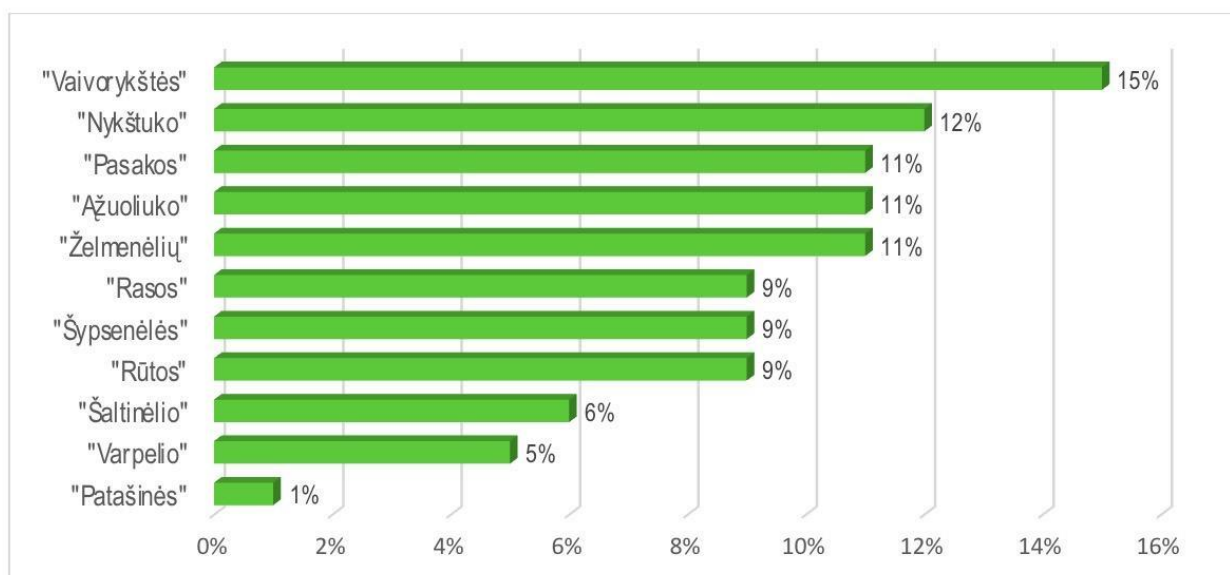
Empirinis: Kiekybinis tyrimas, anketinė apklausa. Statistinė duomenų analizė atlikta statistine kompiuterine programa Excel.

Tyrimo instrumentas. Tyrimo tikslui pasiekti buvo pasirinktas anketinės apklausos metodas. Anketą sudarė 6 uždari klausimai ir vienas atviras klausimas.

Tyrimo imtis ir organizavimas. Tyrime dalyvavo 145 respondentai. Respondentams buvo pateiktas klausimynas www.apklausa.lt internetiniame puslapyje. Anketinėje apklausoje dalyvavo 145 moterys.

Tyrimo analizė

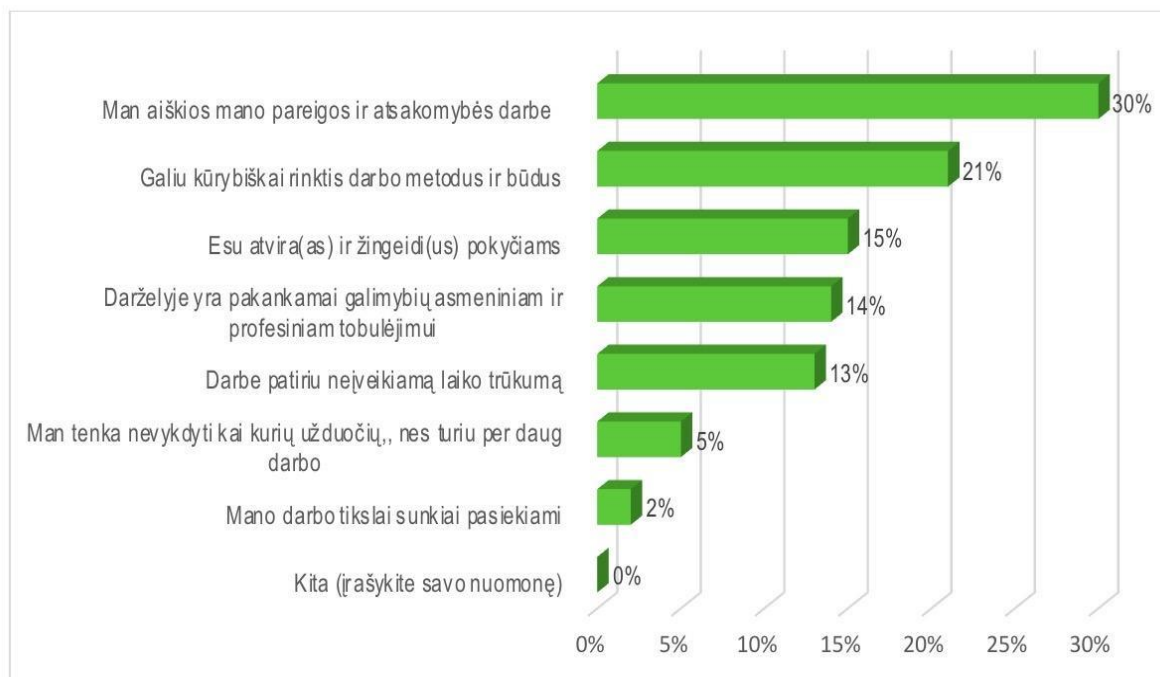
2025 m. lapkričio – 2026 m. sausio mėnesiais Marijampolės vaikų lopšelyje-darželyje buvo vykdomas kiekybinis tyrimas. Tyrimo metu anoniminėje anketinėje apklausoje dalyvavo 145 bendruomenės pedagogai, tema: „Psichologinio klimato ir pasitikėjimo kūrimo bendruomenėje vertinimas remiantis pedagogų požiūriu“. Anketa buvo išsiųsta 11 Marijampolės vaikų lopšelio – darželio skyrių, kuriuose dirba 263 pedagogai. Anketoje buvo pateikta 6 tiksliniai uždari klausimai ir 1 atviras klausimas. Respondentams buvo pateiktas klausimynas www.apklausa.lt internetiniame puslapyje.

1 pav. Pedagogų (respondentų) pasiskirstymas pagal lopšelio – darželio skyrius

Kaip matome (1 pav.) į klausimą iš kokio Marijampolės vaikų lopšelio-darželio skyriaus esate respondentai pasiskirstė taip. Daugiausiai pedagogų dalyvavusių apklausoje buvo iš skyriaus „Vaivorykštė“ (15%), skyriaus „Nykštukas“ (12%), po (11%) pedagogų iš skyrių „Pasaka“, „Ažuoliukas“ ir „Želmenėliai“, kiek pasyvesni pedagogai dalyvavę apklausoje buvo skyrių „Rasa“, „Šypsenėlė“ ir „Rūta“ po (9%), „Šaltinėlio“ skyriaus pedagogų tik (6%) pareiškė norą dalyvauti apklausoje, skyriaus „Varpelis“ dirbančių pedagogų

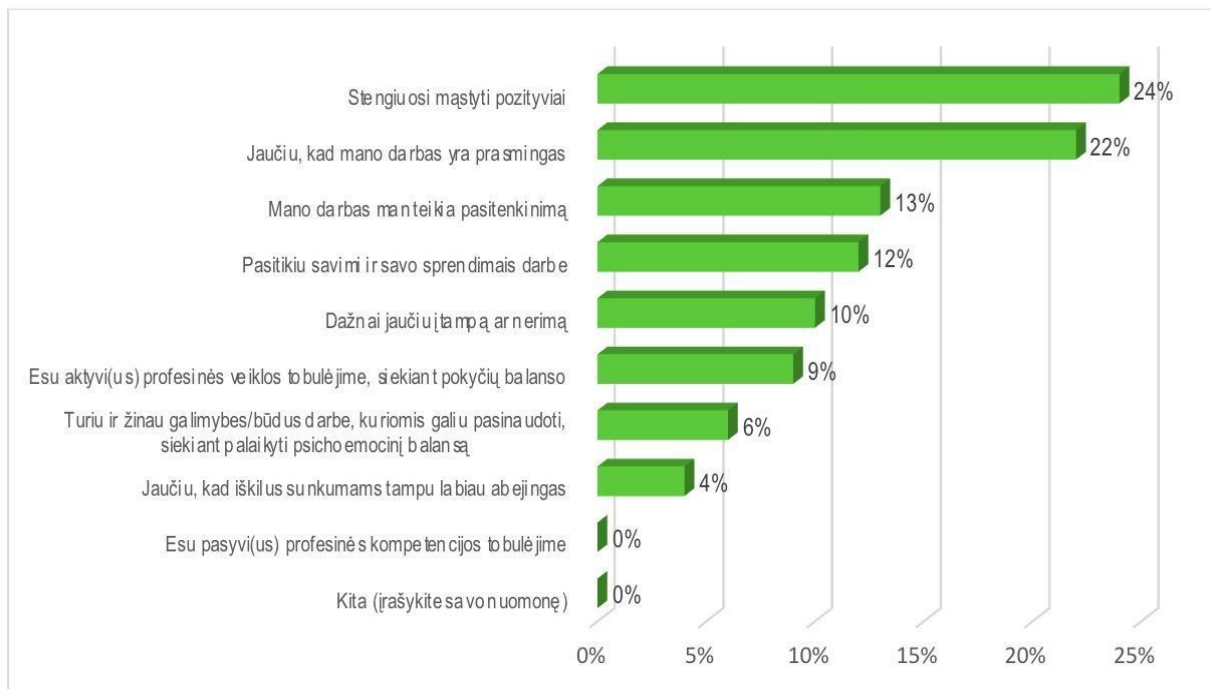
perpus mažiau nei kituose skyriuose, jų dalyvavo (5%), (1%) dalyvavusių iš skyriaus „Patašinė“, tačiau jame dirba tik keli pedagoginiai darbuotojai. Taigi, šios apklausos aktyviausi pedagogai buvo „Vaivorykštės“ ir „Nykštuko“ skyrių pedagogai.

2 pav. Atmosferos darbo aplinkoje vertinimas

Vertinant atmosferą darbo aplinkoje (2 pav.) daugiausiai tyrime dalyvavusių pedagogų pasirinko teiginį, jog darbe yra aiškios pareigos ir atsakomybės, dirbdami jie gali būti kūrybiški, savarankiškai pasirinkti darbo metodus bei būdus, tai jog yra atviri ir žingeidūs pokyčiams, mano, kad darželyje yra pakankamai galimybių asmeniniam ir profesiniam tobulėjimui. Tačiau (13%) respondentų pastebi, jog darbe visgi patiria neįveikiamą laiko trūkumą, dar keletas pedagogų mano, jog tenka rinktis ir nevykdyti kai kurių užduočių, nes turi per daug darbo. Tai, jog darbo tikslai sunkiai pasiekiami manė tik (2%) tyrime dalyvavusių pedagogų.

Apibendrinant gautus rezultatus, apklausoje dalyvavę pedagogai gerai vertina darbo aplinką. Darbe aiškūs reikalavimai, savo darbe gali būti kūrybiškais, atvirais ir žingeidžiais, turi pakankamai galimybių asmeniniam ir profesiniam tobulėjimui.

3 pav. Tikslų ir siekių įgyvendinimo galimybės darbe

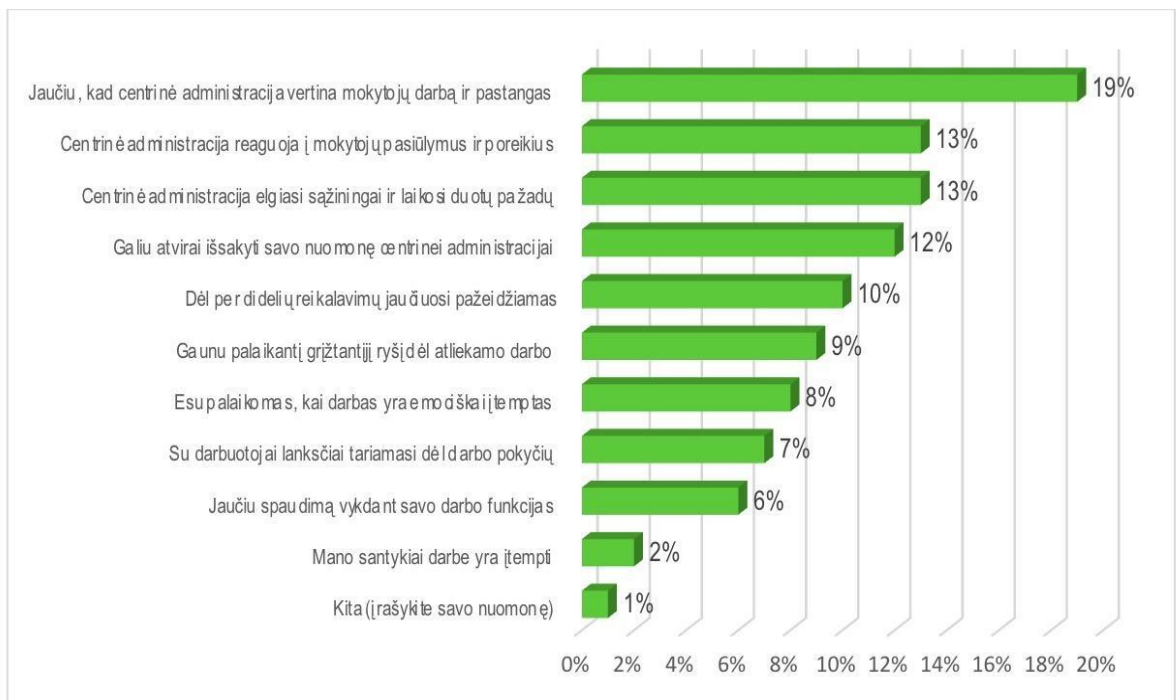
Šiame paveiksle matome (3 pav.), jog pedagogai darbe mato prasmę, tikslus ir siekius pavyksta įgyvendinti. Darbe pedagogai stengiasi mąstyti pozityviai, jaučia, jog jų darbas yra prasmingas ir teikia pasitenkinimą, yra aktyvūs profesinės veiklos tobulėjime, siekiant pokyčių balanso. Tačiau yra pedagogų darbe patiriančių stresą ir nerimą tam pritarė (10%) apklausoje dalyvavusių pedagogų, bei tai, jog iškilus sunkumams tampa labiau abejingi, mano (4%) respondentų. Žino galimybes ir būdus darbe, kuriais gali pasinaudoti, siekiant palaikyti psichologinį balansą, šiam teiginiui pritarė (6%) respondentų.

Galime daryti prielaidą, kad didžioji apklausoje dalyvavusių pedagogų, darbe mato galimybę save realizuoti, jaučia prasmę to ką daro, jaučia pasitenkinimą pasiektu rezultatu, yra aktyvūs profesinės veiklos tobulėjime, o kilus sunkumams turi galimybes ir žino būdus, kuriais palaiko psichologinį balansą.

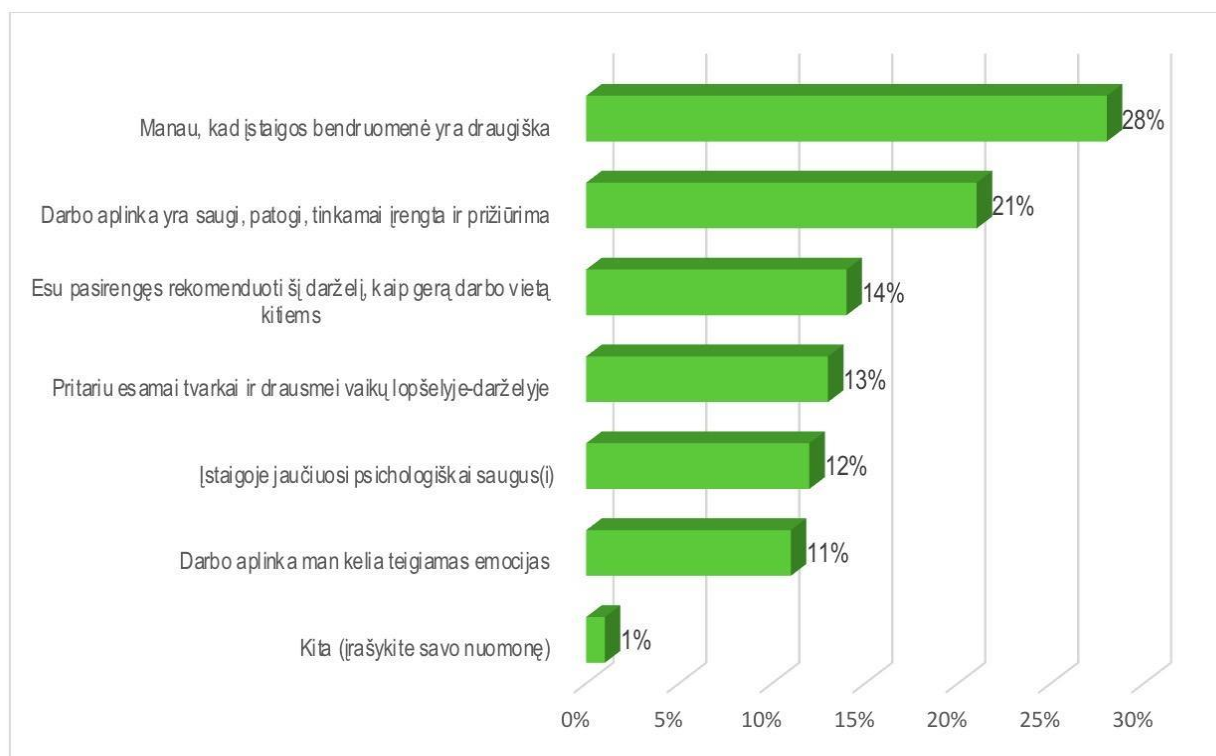
4 pav. Santykių su kolegomis vertinimas

Šiuo klausimu siekta išsiaiškinti bendravimo ir bendradarbiavimo su kolegomis ypatumus. Tyrimo dalyviai mato pozityvius tarpusavio santykius, jaučia paramą ir pagalbą iš kolegų, jaučiasi komandos dalimi bei patiria paramą susidūrus su sunkumais asmeniniame gyvenime. Tačiau yra manančių, kad tarp kolegų yra pykčio ir trinties (7%), dar (2%) teigia, jog jų santykiai darbe yra įtempti. Galima teigti, kad didesnė dalis pedagogų geba kurti ir palaikyti bei stiprinti tvirtus tarpusavio santykius su kolegomis, kurie yra nuostabūs ir atviri, siekiantys bendrų tikslų.

5 pav. Centrinės administracijos santykio su pedagogais vertinimas

Vertinant centrinės administracijos santykį su pedagogais (5 pav.), matome tai, jog centrinė administracija vertina pedagogų darbą ir pastangas, tačiau šiam teiginiui pritarė tik (19%) apklausoje dalyvavusių pedagogų. Po (13%) mano, jog centrinė administracija reaguoja į mokytojų pasiūlymus ir poreikius, elgiasi sąžiningai ir laikosi pažadų, pedagogai gali atvirai išsakyti savo nuomonę centrinei administracijai, pritaria dar (12%). Gauna palaikomąjį grįžtamąjį ryšį dėl atlikto darbo tik (9%) apklausoje dalyvavusių pedagogų, jaučia palaikymą, kai darbas emociškai įtemptas (8%) pedagogų, kad su darbuotojais lanksčiai tariamasi dėl darbo pokyčių pritarė dar (7%) apklausoje dalyvavusių pedagogų. Tačiau (10%) apklausoje dalyvavusių pedagogų pastebi, kad dėl per didelių reikalavimų jaučiasi pažeidžiami, dalis pedagogų teigia jaučiantys spaudimą vykdamas savo tiesiogines darbo funkcijas (6%), o (2%) pedagogų darbe jaučia įtampą. Gauti pedagogų atsakymai leidžia daryti prielaidą, kad sunkumų pedagogams bendraujant su administracija kyla, tai matome (5 pav.).

6 pav. Asmeninis emocinis santykis darbe

Iš gautų rezultatų matome, kad tyrime dalyvavę pedagogai mano, jog įstaigos bendruomenė yra draugiška, darbo aplinka yra saugi ir patogi, pedagogai linkę rekomenduoti šį darželį kaip gerą darbo vietą kitiems pedagogams ir darbuotojams, o esama tvarka ir drausmė vaikų lopšelyje – darželyje juos tenkina, įstaigoje jaučiasi psichologiškai saugūs, o darbo aplinka kelia vien teigiamas emocijas. Išanalizavus gautus duomenis, galime daryti išvadą, kad čia dirbantys pedagogai jaučiasi emociškai saugūs, o darbo aplinka juos tenkina ir džiugina.

Mikroklimas

Tobulintinos pusės

7 pav. Tobulintinos sritys

Tyrimo metu buvo analizuoti **95 pedagoginių darbuotojų atviri atsakymai**, kuriuose respondentai išsakė savo nuomonę apie psichologinį klimatą, pasitikėjimo kūrimą bendruomenėje ir galimus darbo sąlygų tobulinimo aspektus. Duomenų analizė atlikta taikant teminę (kokybinę) turinio analizę, išskiriant pasikartojančias prasmines kategorijas ir vertinant jų dažnumą.

Perteklinis darbo krūvis ir darbo tempas - tai dažniausiai pasikartojantys teiginiai, minima daugiau nei pusėje (apie 60–70 proc.) atsakymų. Respondentai nurodo per didelį darbo tempą, nuolat didėjantį užduočių kiekį, papildomas funkcijas, kurios nėra tiesiogiai susijusios su ugdymu. Akcentuojama, kad toks krūvis didina nuovargį, įtampą ir mažina pasitenkinimą darbu.

Perteklinė dokumentacija - ši tema minima kiek daugiau nei pusėje (apie 55–65 proc.) atsakymų. Pedagogai dažnai vartoja sąvoką „popierizmas“, pabrėždami dokumentų, ataskaitų, anketų, veiklų stebėjimo, filmavimo ir fotografavimo perteklių. Respondentai nurodo, kad dokumentavimas dažnai dubliuojasi ir užima laiką, kuris galėtų būti skirtas tiesioginiam darbui su vaikais.

Laiko trūkumas tiesioginiam darbui su vaikais - ši problema glaudžiai siejasi su kitais išsakytais teiginiais ir pasikartoja apie pusę (50–60 proc.)

atsakymų. Pedagogai pabrėžia, kad vaikas turėtų būti pagrindinis darbo prioritetas, tačiau administraciniai reikalavimai dažnai nustelbia ugdymo procesą.

Administracijos vaidmuo ir pasitikėjimas - minima beveik pusėje (apie 45 proc.) atsakymų. Respondentai išreiškia poreikį didesniai pasitikėjimui pedagogais, mažesnei kontrolei ir kritikai, aiškesnei, empatiškesnei komunikacijai. Dažnai akcentuojama, kad administracija turėtų labiau padėti ir palaikyti.

Emocinė gerovė ir psichologinis saugumas - pasikartoja beveik pusėje (apie 40–50 proc.) atsakymų. Pedagogai mini emocinį nuovargį, stresą, nerimą dėl stebėjimų, perdegimo riziką. Taip pat išsakomas poreikis psichologo pagalbai, saugiai emocinei aplinkai ir mano, jog tikslinga didesnę dėmesį skirti darbuotojų savijautai.

Santykių bendruomenėje kūrimas - minima mažiau nei pusėje (apie 35–45 proc.) atsakymų. Respondentai pabrėžia tarpusavio pagarbos, empatijos, komandinio darbo, neformalaus bendravimo svarbą. Taip pat išryškėja neigiama konkurencijos tarp kolegų ar skyrių įtaka psichologiniam klimatui.

Kūrybinė laisvė ir profesinis pripažinimas - pasikartoja mažiau nei pusėje (apie 30–40 proc.) atsakymų. Pedagogai nori daugiau kūrybinės laisvės dirbant su vaikais, mažiau formalaus vertinimo ir didesnio pasitikėjimo jų profesinėmis kompetencijomis.

Resursų ir pagalbos trūkumas - minima mažesnėje atsakymų dalyje (apie 25–35 proc. atsakymų). Respondentai nurodo materialinių priemonių, papildomo personalo, aiškesnio darbo–poilsio balanso ir realistiškų terminų poreikį.

Esamai situacijai darbovietėje pritarė t.y. nieko nekeistų arba pasiūlymų neturėjo apie 20 proc. atsakiusiųjų (t.y. 21 atsakymas).

Tyrimo rezultatai rodo, kad pedagogų patiriami sunkumai daugiausia susiję ne su pačiu ugdymo darbu, bet su **organizaciniais ir administraciniais veiksniais**. Dažniausiai kartojamos temos – darbo krūvis, perteklinė dokumentacija ir laiko trūkumas vaikams – tiesiogiai veikia emocinę darbuotojų savijautą ir psichologinį klimatą. Respondentų atsakymai atskleidžia aiškų poreikį sisteminiams pokyčiams, orientuotiems į pasitikėjimą pedagogais, darbo sąlygų optimizavimą ir bendruomeniškumo stiprinimą.

Atlikus tyrimą galima daryti tokias apibendrinančias išvadas:

1. Psichologinis klimatas bendruomenėje, pedagogų požiūriu, yra svarbus veiksnys, darantis įtaką pasitikėjimo lygiui, bendradarbiavimui ir emocinei gerovei.
2. Nustatyta, jog pasitikėjimo kūrimą bendruomenėje labiausiai lemia pasitikėjimu grįstas, nuoširdus ir atviras bendravimas, tarpusavio pagarba ir palaikymas bei be galo svarbus centrinės administracijos vaidmuo palaikant ir pastiprinant pedagogus.
3. Tyrimas atskleidė, jog egzistuoja veiksniai, trikdančių palankaus psichologinio klimato formavimuisi vaikų lopšelyje-darželyje. Pedagogų manymu, tai per didelis pedagogų krūvis, dėl didelių reikalavimų pedagogai jaučiasi pažeidžiami, kai kurie pedagogai jaučia spaudimą vykdydami tiesiogines darbo funkcijas.

REKOMENDACIJOS

1. Stiprinti atvirą komunikaciją ir pedagogų įsitraukimą į sprendimų priėmimą.
2. Tikslinga skatinti centrinės administracijos bendradarbiavimą su pedagogų bendruomene, apmažstant pedagogų darbo apimtį bei prioritetine tvarka supaprastinant reikalavimus pedagogams.
3. Skirti dėmesio pedagogų emocinės gerovės stiprinimui ir perdegimo prevencijai.

PSICHOLOGINIO KLIMATO IR PASITIKĖJIMO KŪRIMO BENDRUOMENĖJE VERTINIMAS REMIANTIS PEDAGOGŲ POŽIŪRIU

Kiekybinis tyrimas

Tyrimo aktualumas

Psichologinis klimatas ir tarpusavio pasitikėjimas yra esminiai veiksniai, lemiantys:

- bendruomenės narių emocinę gerovę;
- bendradarbiavimo kokybę;
- ugdymo proceso efektyvumą.

Nuolatiniai švietimo sistemos pokyčiai, programų atnaujinimas ir didėjantys reikalavimai didina pedagogų profesinę įtampą.

Todėl svarbu įvertinti realią situaciją bendruomenėje, remiantis pačių pedagogų požiūriu.

Tyrimo tikslas ir uždaviniai

Tikslas - įvertinti psichologinį klimata ir pasitikėjimo kūrimo lygį bendruomenėje, remiantis pedagogų požiūriu.

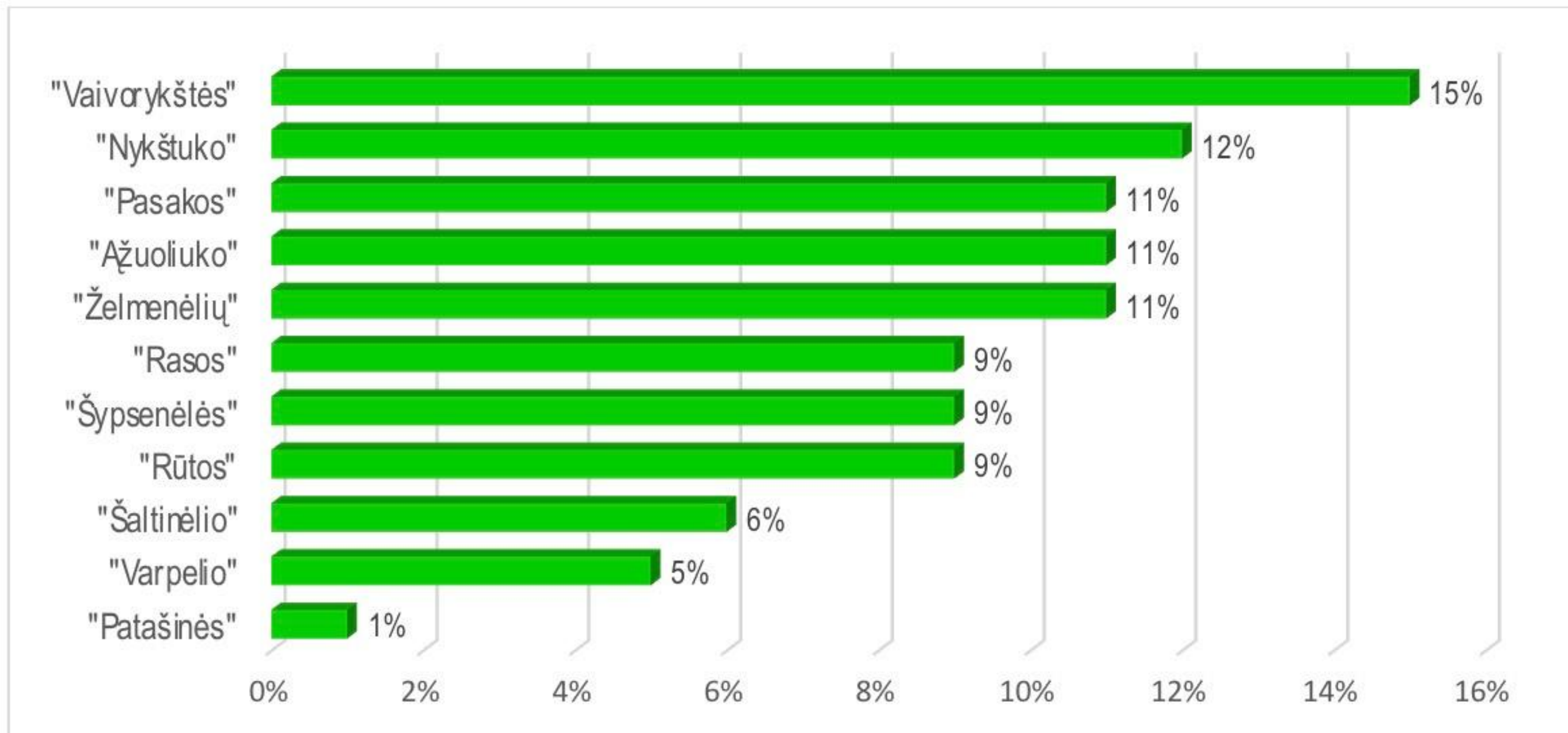
Uždaviniai:

- Išanalizuoti psichologinio klimato reikšmę.
- Nustatyti pedagogų požiūrį į klimata.
- Ištirti pasitikėjimo lygį.
- Identifikuoti pasitikėjimą stiprinančius ir trikdančius veiksnius.
- Pateikti rekomendacijas.

Tyrimo metodika

- Empirinis kiekybinis tyrimas;
- Tyrime dalyvavo 11 Marijampolės vaikų lopšelio-darželio skyrių;
- 145 respondentai (iš 263 pedagogų);
- Anoniminė anketinė apklausa (6 uždari + 1 atviras klausimas);
- Duomenų analizė atlikta Excel programa.

Pedagogų (respondentų) pasiskirstymas pagal vaikų lopšelio-darželio skyrius

Darbo aplinkos vertinimas

Darbo aplinkos vertinimas

Dauguma pedagogų teigiamai vertina darbo aplinką:

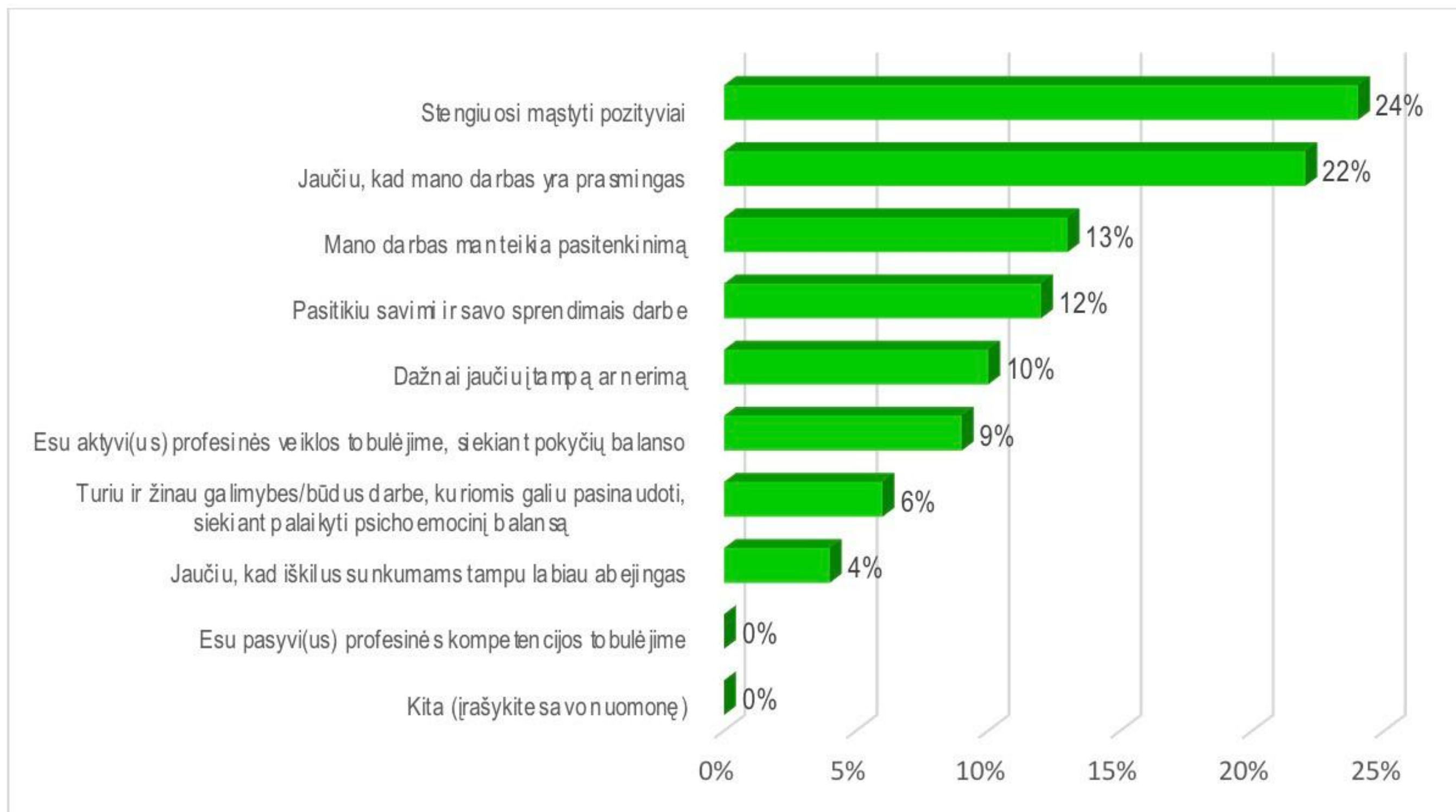
- Aiškiai apibrėžtos pareigos ir atsakomybės;
- Galimybė savarankiškai pasirinkti metodus;
- Atvirumas pokyčiams;
- Sudarytos sąlygos profesiniam tobulėjimui

Tačiau:

- 13 % respondentų nurodo patiriantys nuolatinį laiko trūkumą;
- per didelį darbo krūvį, (2 % mano, kad tikslai sunkiai pasiekiami).

Pavyzdys: pedagogai pažymi, kad administracinės užduotys dažnai riboja laiką, skirtą tiesioginiam darbui su vaikais.

Darbo prasmė ir savirealizacija

Darbo prasmė ir savirealizacija

Dauguma pedagogų:

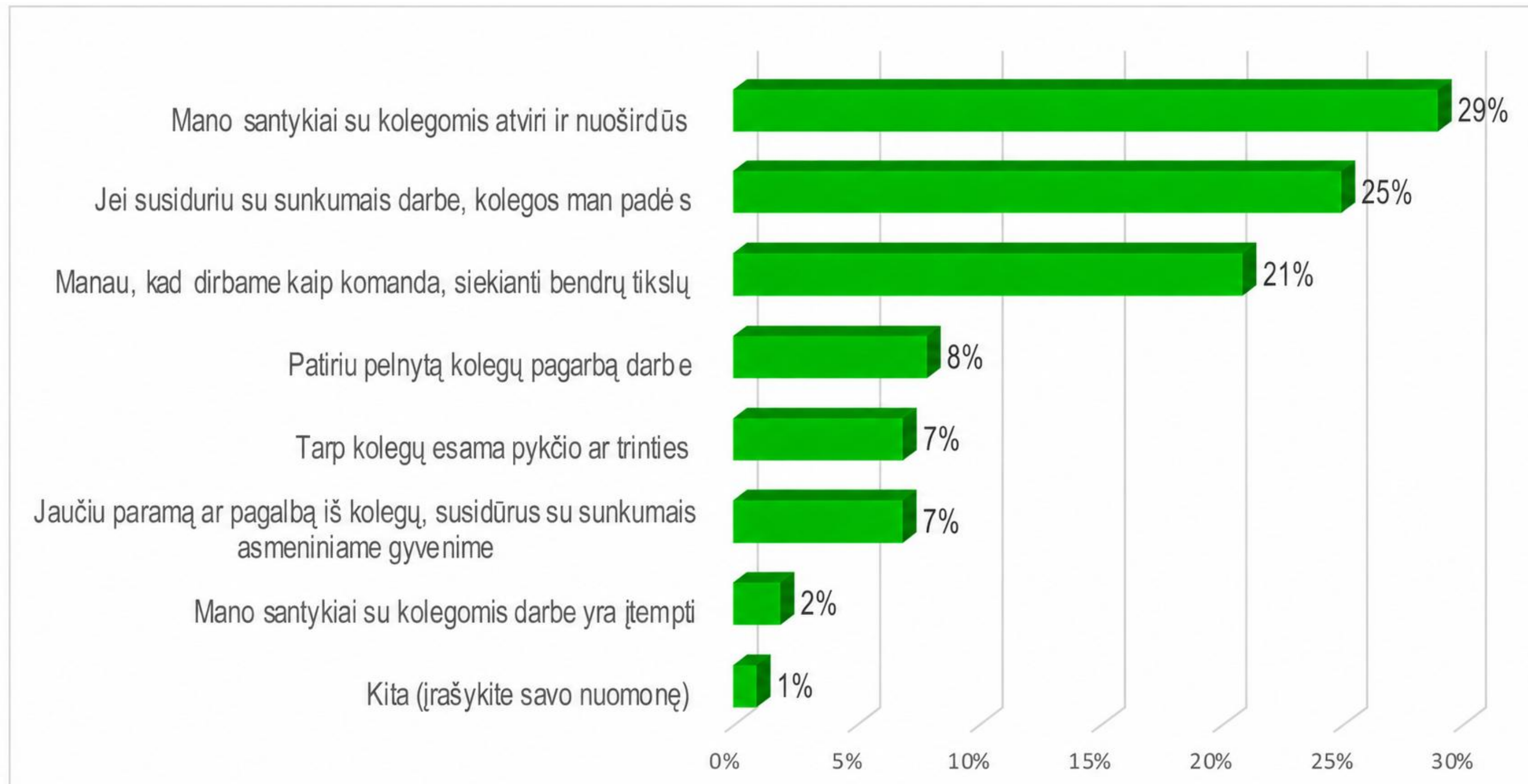
- mato savo darbo prasmę;
- stengiasi mąstyti pozityviai;
- jaučia pasitenkinimą darbu;
- aktyviai tobulėja profesinėje srityje.

Tačiau:

- apie 10 % patiria stresą ir nerimą;
- 4 % nurodo, kad sunkumų metu tampa abejingi.

Pavyzdys: kai kurie pedagogai pažymi, kad veiklų stebėjimas ar padidėję reikalavimai kelia papildomą įtampą.

Santykiai su kolegomis

Santykiai su kolegomis

Tyrimas rodo stiprius tarpusavio ryšius:

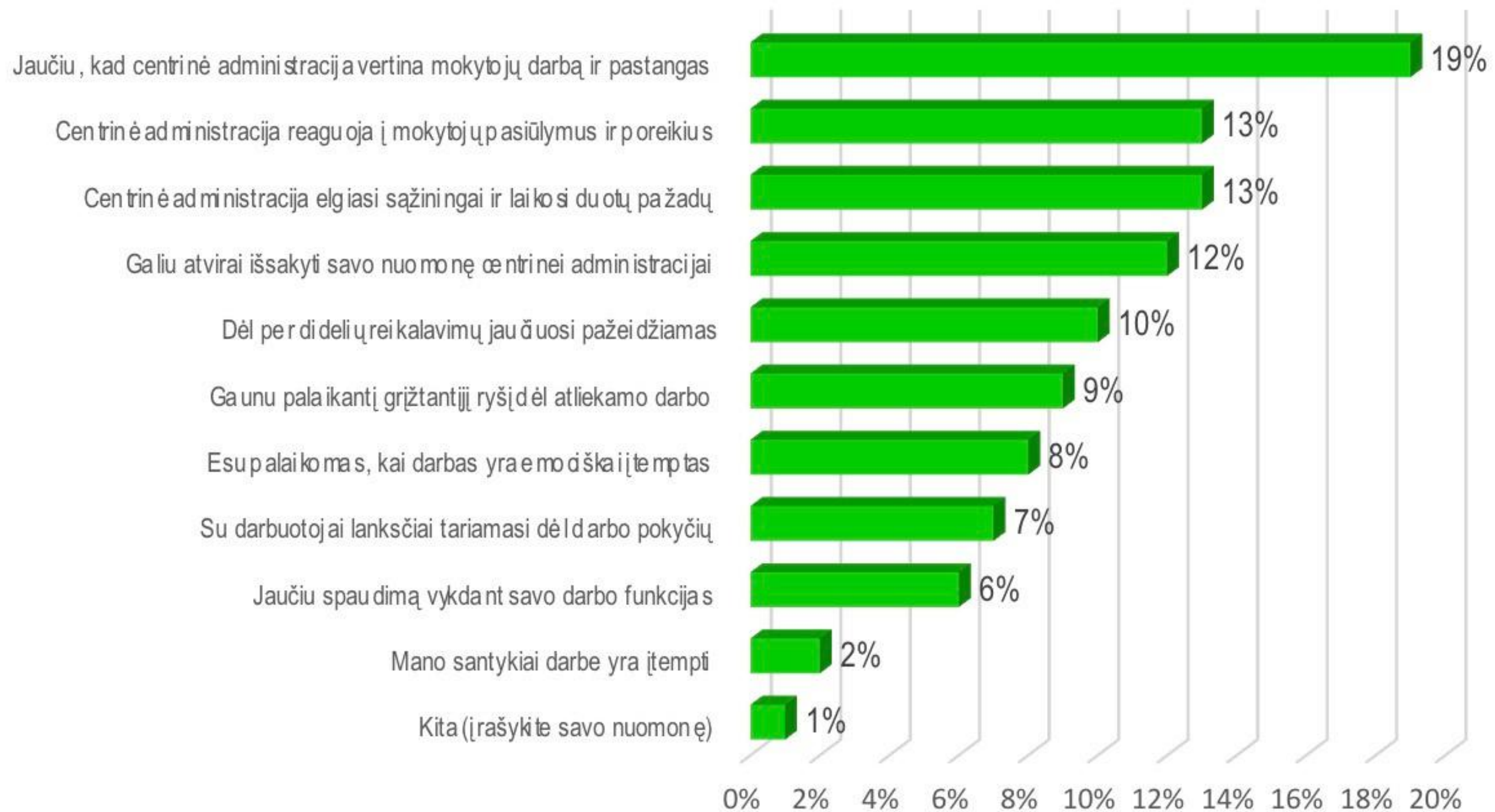
- Jaučiama kolegų parama;
- Patiriamas komandinio darbo jausmas;
- Palaikymas asmeninių sunkumų metu.

Tačiau:

- 7 % respondentų pastebi tarpusavio trintį;
- 2 % įvardija santykius kaip įtemptus.

Pavyzdys: atviruose atsakymuose minimas konkurencijos tarp skyrių poveikis mikro klimatui.

Administracijos vaidmuo

Administracijos vaidmuo

Pedagogai vertina administracijos pastangas:

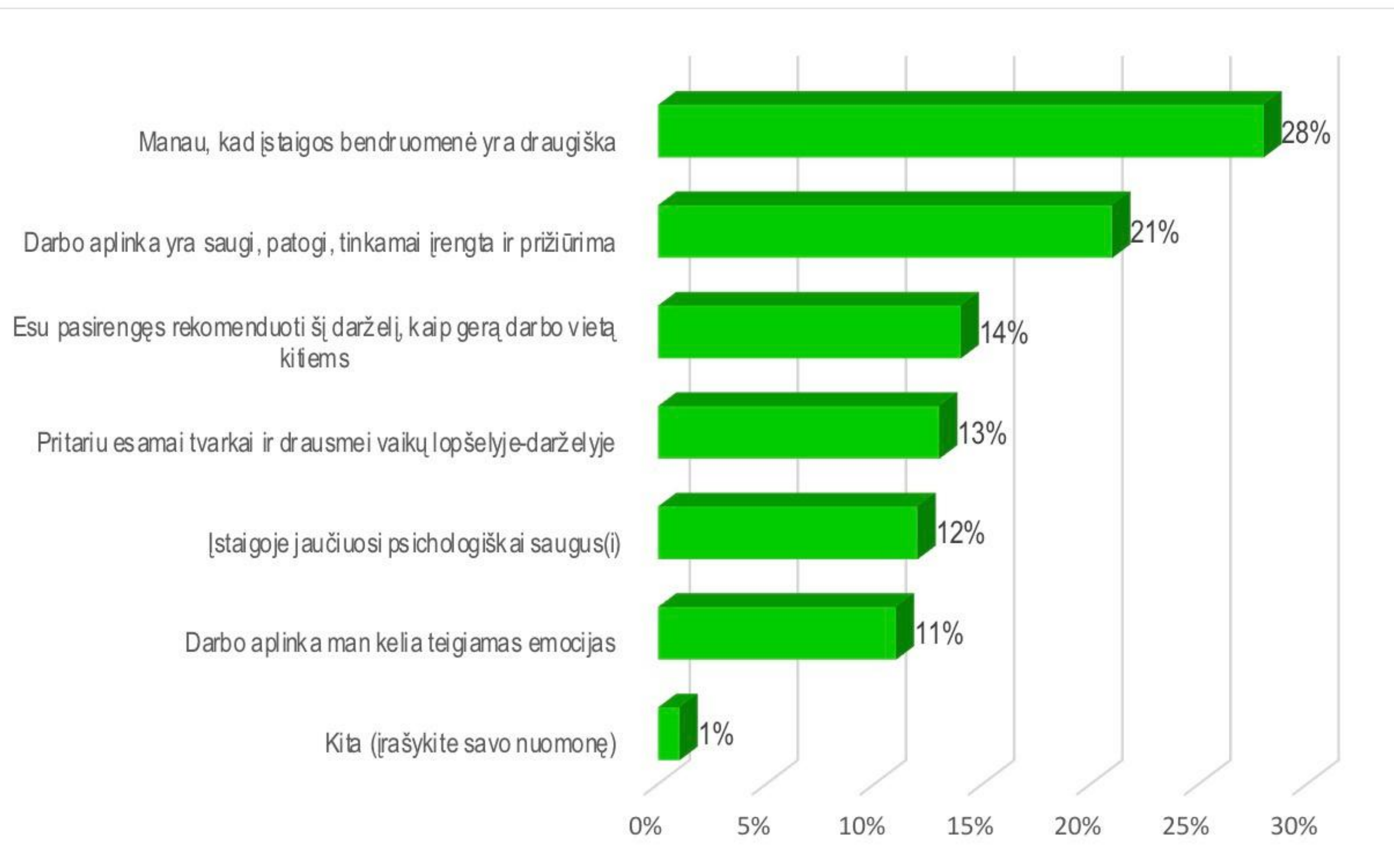
- 19 % jaučia, kad jų darbas vertinamas;
- 13 % mano, kad reaguojama į pasiūlymus;
- 12 % gali atvirai išsakyti nuomonę.

Tačiau:

- 10 % jaučiasi pažeidžiami dėl didelių reikalavimų;
- 6 % jaučia spaudimą;
- Tik 9 % teigia, kad gauna palaikomąjį grįžtamąjį ryšį.

Pavyzdys: dalis pedagogų įvardija perteklinę kontrolę ir dokumentavimo reikalavimus kaip įtampą keliančius veiksnius.

Emocinis saugumas

Emocinis saugumas

Dauguma pedagogų:

- jaučiasi psichologiškai saugūs;
- darbo aplinką vertina kaip draugišką;
- rekomenduotų įstaigą kaip gerą darbo vietą.

Tai rodo, kad bendras psichologinis klimatas vertinamas palankiai.

Tačiau atviruose atsakymuose atsiskleidžia:

- emocinis nuovargis;
- perdegimo rizika;
- poreikis emocinei paramai.

Tobulintinos sritys

Dažniausiai paminėti sunkumai, kylantys darbe:

- 60-70 % - per didelis darbo krūvis;
- 55-65 % - perteklinė dokumentacija „popierizmas“;
- 50-60 % - laiko trūkumas tiesioginiam darbui su vaikais;
- 45 % - pasitikėjimo iš administracijos poreikis;
- 40-50 % - emocinis nuovargis, stresas ir perdegimo rizika;
- 35-45 % - tarpusavio santykių stiprinimo poreikis (empatija, bendradarbiavimas, mažesnė konkurencija);
- 30-40 % - kūrybinės laisvės ir profesinio pripažinimo trūkumas;
- 25-35 % - resursų ir pagalbos trūkumas (papildomas personalas, priemonės, aiškesnis darbo-poilsio balansas)

Tobulintinos sritys

Apie 20 % respondentų situaciją vertina teigiamai ir pokyčių nesiūlo.

Pedagogai akcentuoja:

„Mažiau popierizmo - daugiau laiko vaikams”.

Išvada: pedagogų patiriami sunkumai labiau susiję su organizaciniais, o ne su ugdymo veiklos aspektais.

Apibendrinančios išvados

- Psichologinis klimatas bendruomenėje vertinamas gana palankiai.
- Tarpusavio santykiai tarp pedagogų yra stiprūs ir palaikantys.
- Didžiausi iššūkiai kyla administracinėje ir organizacinėje srityje.
- Perteklinis darbo krūvis ir dokumentacija daro neigiamą poveikį emocinei gerovei.
- Pasitikėjimu grįstas bendradarbiavimas - esminė klimato stiprinimo sąlyga.

Rekomendacijos

- Stiprinti atvirą ir konstruktyvią komunikaciją.
- Didinti pedagogų įtraukimą į sprendimų priėmimą.
- Peržiūrėti dokumentavimo apimtis ir darbo krūvius.
- Skirti sisteminių dėmesį emocinei gerovei ir perdegimo prevencijai.
- Skatinti bendruomeniškumą ir tarpusavio pasitikėjimą.

AČIŪ UŽ
DĒMESI!